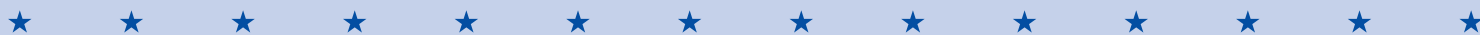

10 вересня 2012 року новопризначений Голова Представництва ЄС в Україні Посол Ян Томбінський вручив вірчі грамоти Президенту України Віктору Януковичу.

ЗМІНИТИ ПОВЕДІНКУ

Представництво Євросоюзу в Україні підготувало й розповсюдило відеоролик, який закликає українців змінити поведінку щодо поводження зі сміттям. Це надзвичайно нагальна й масштабна проблема: пластикові пляшки та залишки іншої упаковки, використані батарейки тощо давно вже стали справжнім лихом. Вони дедалі більше загрожують здоров'ю громадян України.

За статистикою в Україні щоденно продукується 50000 тонн сміття. Полігони й звалища побутових відходів займають нині 7% її території – це більше, ніж уся площа природно-заповідного фонду. Звісно, великих зусиль для розв'язання цієї проблеми має докласти держава. До речі, плани щодо посилення співробітництва між ЄС та Україною в сфері управління відходами зафіксовано і в тексті Угоди про асоціацію. За підрахунками українських фахівців, поліпшена, європейських стандартів система збору відходів дозволить до 2020 року уникнути нелегального викидання 3,5 млн тонн сміття щорічно. А це означатиме зменшення захворювань, пов'язаних із якістю води, покращання стану довкілля, збільшення кількості робочих місць у профільних галузях. Також відкриються додаткові можливості для продукування енергії з відходів, як це практикується у багатьох європейських країнах, та економії невідновлюваних енергоресурсів. І, нарешті, Україна буде ще привабливішою для туристів.

Це чудові плани, однак для їх реалізації справді потрібна зміна поведінки. Що стосується державних органів, то вони мають виробити відповідну стратегію, виділити кошти й докорінно змінити ситуацію. Але так само необхідними є зміни у поведінці громадян – на цьому й наголошує згаданий відеоролик. Це не менш важливо для подолання проблеми. Причому на відміну від держави людям не потрібно витратити кошти: просто кожному з нас потрібно менше смітити, сортувати відходи й залишати їх у призначених для збору сміття місцях. Тоді не буде жалких картин сміттевого апокаліпсису вздовж автошляхів, на берегах річок та озер, на міських вулицях.

Разом дії держави та громадян і будуть реальною євроінтеграцією в окремо взятому секторі. Чисті вулички європейських міст, сортування сміття залежно від його походження, значний відсоток переробки є одними з ознак сучасної Європи. До речі, помічено, що самі українці в зразкових у цьому відношенні державах Євросоюзу поводяться зовсім не так, як удома. Так що жодних проблем для них зміна моделі поведінки становити не повинна. Про що і йдеться у ролику Представництва Євросоюзу.

НОВИНИ ЄС

Ухвалено проект бюджету ЄС на 2013 рік	4
Банківський сектор єврозони: в очікуванні змін	4
Фонди ЄС: жоден цент не може бути наживою для шахраїв	5
„Банкстерам“ не місце у Європейському Союзі	5
Європа посилює мережі зв'язку	6
Чисте довкілля, безпечніший транспорт: ЄС скерує € 22 млн на програми підтримки Східного партнерства	6
Дорожня карта Східного партнерства – під контролем громадськості	7
Три умови проведення саміту Україна-ЄС	7

ЄВРОІНТЕРВ'Ю

Європейські експерти: „Новий Кримінально-процесуальний кодекс змінює фундамент системи“	8
Український Закон про держзакупівлі знову викликає занепокоєння в ЄС	9

НОВИНИ СПІВПРАЦІ УКРАЇНА-ЄС

Шлях до Європи торують українські громади	10
Візову угоду між ЄС та Україною доповнено	11
Україна – активний учасник європейських програм	12
Відродження довкілля, захист водних ресурсів	12

МОЛОДІЖНИЙ ФОРУМ

Уляна Русицька: „Програма Еразмус Мундус – це прекрасна можливість здобути якісну європейську освіту“	13
Оголошено конкурс Програми Жана Моне на 2013 рік	13

НОН-СТОП

„Душа України“: нова адреса Via Regia	14
---------------------------------------	----

ЄВРОБЮЛЕТЕНЬ №8'12

Інформаційне видання Представництва Європейського Союзу в Україні
Засновник: Представництво Європейського Союзу в Україні
01024, м. Київ,
вул. Круглоуніверситетська, 10
<http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/>

Керівник проекту – Ірина Стаднічук
E-mail: Irina.Stadnychuk@eeas.europa.eu

Видавець:
Media Consulta International Holding AG
Vassergasse, 3
10179 Берлін, Німеччина
Tel.: + 49 (030) 6 50 00-0
Fax: + 49 (030) 6 50 00-370

Випусковий редактор – Ірина Романова
i_roman@rambler.ru

Виконавець
ТОВ „Агенція комунікацій“
ТМ „Key Communications“
01033, м. Київ,
вул. Саксаганського, 28, оф. 20
Тел./факс: (044) 201 64 94

Редакційна група:
Анатолій Марциновський,
Юлія Ємельянова, Тетяна Вороніна,
Данило Марчишин

Свідоцтво про реєстрацію
КВ №13773-2747ПР від 19.03.2008 р.
Індекс видання 98603
ISSN 1725-0811
Підписано до друку 20.09.2012
Друк: ТОВ „Новий друк“
02660, м. Київ, вул. Магнітогорська, 1
Наклад 2000 прим.
Розповсюджується безкоштовно.

Ухвалено проект бюджету ЄС на 2013 рік

На засіданні Ради ЄС із загальних питань затверджено проект кошторису Євросоюзу на наступний рік. Міністри узгодили, що обсяги виплат у 2013-му не повинні перевищувати рівень нинішнього року більш ніж на 2,9%.

Таким чином, бюджет Європейського Союзу на 2013 рік становитиме € 132,7 млрд у виплатах (фактичні суми, які можуть бути виплачені) та € 149,78 млрд – у зобов'язаннях (платежі, що можуть бути здійснені протягом кількох фінансових років).

Пріоритетними статтями бюджету є підтримка сталого економічного зростання, політика зближення та політика ЄС у сфері свободи, безпеки й правосуддя.

Рішення Ради ЄС дозволяє Кіпру (як головної країні) розпочати перемовини з Європарламентом щодо

розгляду проекту бюджету в жовтні поточного року.

Міністри ЄС також обговорили пропозицію Європейської Комісії стосовно довготермінової програми фінансування на 2014 – 2020 рр., план на друге півріччя 2012-го, запропонований Кіпром, що головує в ЄС, та підсумки засідання Європейської Ради 28-29 червня.

Нагадаємо, що учасники саміту Євросоюзу 29 червня 2012 року прийняли заяву, в якій, зокрема, говориться, що вкрай важливо розірвати порочне коло між банками та державою. Тому найближчим часом Єврокомісія представить пропозиції щодо створення єдиного контрольного механізму, і важливо, щоб Рада ЄС розглянула їх у терміновому порядку до кінця поточного року.

Учасники саміту підтвердили рішучість зробити все необхідне для забезпечення фінансової стабільності еврозони. Зокрема, задля стабілізації ринків держав зони евро планується задіяти всі наявні інструменти EFSF/ESM, виходячи з конкретних термінів, рекомендацій та зобов'язань цих країн, а також відповідно до Європейського семестру (він зобов'язує всі країни ЄС надавати свої бюджети на розгляд до Єврокомісії), Пакту про Стабільність та Зростання і процедури макроекономічних дисбалансів. Ці умови повинні бути відображені у Меморандумі про взаєморозуміння.

Як наголошують експерти, усі згадані кроки мають бути здійснені виважено, але дуже рішуче. Адже, як зазначається в оприлюдненій на початку серпня доповіді МВФ про транскордонний вплив, ВВП еврозони може скоротитися навіть на 5% – якщо поглиблення європейської кризи призведе до істотного скорочення обсягів виробництва в світовій економіці.

„З минулого року проблеми європейських країн позначалися на фінансових ринках еврозони, проте поки не знайшли відображення на інших ринках, – відзначається у доповіді МВФ. – Тому ситуація в еврозоні вимагає зміни умов гри: необхідно терміново зробити кроки на шляху до банківського союзу, бюджетної інтеграції, поетапного скорочення бюджетних витрат, а також кредитно-грошового стимулювання“. І останні рішення ЄС засвідчують рішучість намірів Європи виправити ситуацію та забезпечити подальший розвиток. ☉

Банківський сектор еврозони: в очікуванні змін

Єврокомісія розробила план реформи банківського сектору еврозони. Якщо його буде підтримано самі-

том ЄС та Європарламентом, право прямого нагляду за 6000 банками співдружності перейде до Європейського центрального банку (ЄЦБ). Відповідно до пропозицій Єврокомісії регулюючі органи країн еврозони передадуть практично усі повноваження щодо реструктуризації та ліквідації національних банків у ведення спеціально створеної Наглядової ради ЄЦБ.

Формування єдиного наднаціонального органу, який здійснюватиме нагляд над банківським сектором, – ключове положення плану реформ, розробленого Євроко-

місією, і у випадку ухвалення стане суттєвим кроком у модернізації механізму функціонування еврозони з моменту її утворення. Нагадаємо, що раніше проти надання ЄЦБ таких широких повноважень виступав уряд Німеччини, вважаючи, що контроль з боку Центробанку повинен обмежитися 20-25 найбільшими банками зони евро. Офіційна презентація плану реформи банківського сектору еврозони відбудеться в рамках щорічної промови Голови Європейської Комісії Жозе Мануеля Баррозу про стан ЄС, яку він виголосить у Європарламенті. ☉

Фонди ЄС: жоден цент не може бути наживою для шахраїв

Оприлюднено річний звіт Європейської Комісії щодо захисту фінансових інтересів ЄС (стосовно Фондів Євросоюзу). У ньому зазначено, що за підсумками 2011 року рівень зловживань у цілому знизився на 35%. Зокрема, в рамках Фонду політики когезії (єднання) цей показник склав 41% (порівняно з 2010-м), а в сільськогосподарському секторі – 66%.

Загальні втрати консолідованого бюджету Фондів ЄС від шахрайства склали 0,2%, і за правилами ЄС ця сума має бути повернена.

Комісар з питань оподаткування, митниці та аудиту Альгїрдас Шемета заявив: „Зниження рівня зловживань щодо бюджету ЄС засвідчує, що наші спільні зусилля задля розв’язання цієї проблеми дають конкретні результати. Але до завершення боротьби ще далеко. Європейська Комісія продовжить політику „нульової терпимості” стосовно шахрайства – жоден цент, що надійшов від платників податків, не може стати наживою для

шахраїв. Єврокомісія й надалі робитиме усі необхідні кроки для захисту бюджету ЄС, але й держави співдружності повинні виявляти більшу наполегливість”.

Такі звіти є щорічними і кожен з них присвячений конкретній сфері – нинішній документ містить результати та пропозиції щодо вдосконалення фінансової діяльності Фонду політики когезії. ☉

„Банкстерам” не місце у Європейському Союзі

Криза не тільки ставить перед нами амбітні виклики, але й відкриває нові можливості, тим більше, коли люди й системи готові до змін. Тому криза, виявляючи слабкі місця та прорахунки, дає можливість оптимізувати процеси, забезпечуючи подальший сталий розвиток, зростання, а головне – чітку систему контролю.

Приклад тому – ситуація, коли недобросовісні фінансисти, скориставшись недоліками банківської системи, вдалися до певних маніпуляцій із міжбанківськими відсотковими ставками. У причетності до скандальної практики загалом підозрюють 15 американських, британських та азійських фінансових установ, серед яких і найвідоміші – зокрема, британський Barclays.

Єврокомісія оперативного реагувала на ці дії, розпочавши відповідні розслідування, й запропонувала країнам ЄС внести до кримінальних кодексів статті щодо покарання трейдерів та банкірів за подібні шахрайства. Йдеться про запровадження жорстких санкцій – аж до кримінальної відповідальності – стосовно

учасників фінансових маніпуляцій.

„Банківські інспекції кожної країни ЄС мають бути готовими виявляти й аналізувати подібні маніпуляції, – наполягає Єврокомісар з питань внутрішнього ринку та послуг Мішель Барньє. – Водночас необхідно, щоб судді отримали повноваження та важелі для безжального покарання винних, включно з тюремним ув’язненням у найтяжчих випадках”.

На практиці це означає, що кожна країна Європейського Союзу буде зобов’язана внести до кримінальних кодексів відповідні статті, при цьому залишивши за собою право визначати міру покарання банківських маніпуляторів.

У Європейській Комісії також заявляють про намір встановити громадський контроль щодо всіх базових відсоткових ставок, включно з тими, які визначають курси нафти, металів та сільськогосподарських продуктів. Віце-президент Єврокомісії, Комісар з питань юстиції, засадничих прав та громадянства Вівіан Редінг також переконана, що шахрайству в бан-

ківському секторі слід протиставити єдині для всього Євросоюзу правила боротьби та усунення недоліків у національних законодавствах. Порівнюючи маніпуляторів від банківської сфери з гангстерами, вона заявила: „Банкірам теж варто подумати, бо дехто з них, можливо, є швидше „банкстером”, ніж банкіром. Це виглядає, мов у корумпованому казино розігрують заощадження клієнтів. Те, що ми нині пропонуємо, означає, що ми в Європі більше не допустимо жодних шпарин для фінансово-регуляторних маніпуляцій”. ☉

Європа посилює мережі зв'язку

Рада Міністрів ЄС з питань транспорту узгодила підходи щодо загальної концепції Ініціативи „Сполучення Європи” (Connecting Europe Facility), внесені Європейською Комісією у жовтні минулого року. Вона має на меті забезпечити Європу сучасними ефективними й безпечними мережами зв'язку –

транспортними, телекомунікаційними, енергетичними. На ці цілі Єврокомісія пропонує скерувати € 50 млрд.

Очікується, що пріоритетом транспортного сектору буде розвиток екологічно чистого транспорту; окрему увагу планується приділити зниженню рівня шуму, що його спричиняє авіатранспорт,

а також налагодженню ефективного водного сполучення. Реалізація Ініціативи надасть громадянам ЄС ширші можливості вибору засобів пересування та забезпечить скорочення заторів.

План щодо розвитку енергетичного сектору передбачає формування нових мереж, які посилять енергетичну безпеку країн ЄС, та активне використання альтернативних джерел енергії завдяки безперебійному їх постачанню по всій території Євросоюзу.

Бюджет для сектору цифрових технологій буде скеровано на забезпечення відповідного галузевого законодавства. Воно має бути прозорим, зрозумілим, передбачуваним, стимулювати інвесторів до участі в розвитку digital-індустрії ЄС, а також сприяти вдосконаленню й запровадженню нових технологій електронних закупівель, електронної юстиції, електронної бібліотеки Europeana тощо.

Очікується, що наприкінці 2012-го – на початку 2013-го Ініціативу буде внесено на голосування Європейського парламенту. ☺

Чисте довкілля, безпечніший транспорт: ЄС скерує € 22 млн на програми підтримки Східного партнерства

Європейська Комісія ухвалила першу частину Регіональної програми дій для східних країн-сусідів на 2012 рік. Вона спрямована на захист довкілля та розвиток транспорту східних сусідів ЄС, зокрема України.

У сфері екології програма стимулюватиме розвиток зеленої еконо-

міки та екологічного господарства в країнах-партнерах, підтримку сталих, дружніх до довкілля виробництва й споживання. Вона також має на меті посилити захист лісів через сприяння дотриманню законодавства у сфері лісового господарства.

У транспортній галузі заходи Про-

грами будуть спрямовані на підтримку країн Східного партнерства та Центральної Азії задля імплементації Регіонального плану дій з безпеки на дорогах. Його мета – створення безпечної для водіїв і транспортних засобів дорожньої інфраструктури.

Фінансування Регіональної програми дій для країн Східного партнерства на 2012 рік здійснюватиметься через Європейський інструмент сусідства і партнерства й надаватиметься кількома траншами. Перший із них у сумі € 22 млн буде скеровано на:

- проект з підтримки виконання законодавства та управління в лісовому господарстві країн Європейської політики сусідства та Росії (FLEG East II) – € 9 млн;
- проект з підвищення екологічності економік Східного партнерства (EaP-GREEN) – € 10 млн;
- реалізацію регіонального плану дій з дорожньої безпеки у східних країнах-сусідах та у Центральній Азії (TRACECA) – € 3 млн. ☺

Дорожня карта Східного партнерства – під контролем громадськості

У Брюсселі під головуванням Високого представника ЄС із закордонних справ і безпекової політики Кетрін Ештон та Комісара з питань розширення та європейської політики сусідства Штефана Фюле відбулося Третє міністерське засідання Східного партнерства. У заході взяли участь міністри закордонних справ усіх країн ЄС та шести східноєвропейських країн-партнерів, представники Європейської Комісії, Парламентської асамблеї „Євронест“, Форуму громадянського суспільства та інституцій ЄС. На засіданні йшлося про виконання Дорожньої карти Східного партнерства до 2013 року та дотримання принципів Східного партнерства у країнах-учасницях. Присутні обговорили питання двостороннього та багатостороннього вимірів Східного партнерства, а також поточні флагманські ініціативи.

Голова Ради Лабораторії законодавчих ініціатив, Національний координатор Форуму громадянського суспільства Східного партнерства Ігор Когут представив пропозиції неурядового сектору. „Форум громадянського суспільства й надалі забезпечуватиме на національному та міжнародному рівнях поінформованість як про прогрес, так і про недоліки реалізації Дорожньої карти у країнах-партнерах. Разом з тим ми готові відігравати повноцінну роль, поряд з урядами та представниками ЄС, у трьох ключових

Детальніше: http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/EN/foraff/131992.pdf

сферах: моніторинг виборів, свобода ЗМІ та боротьба з корупцією”, – йдеться у заяві. Зокрема, громадськість країн Східного партнерства планує вести активне спостереження за парламентськими виборами в Україні, Грузії та Білорусі, які відбудуться у 2012 році. При цьому наголошувалося, що двосторонні угоди між ЄС та країнами-учасницями Східного партнерства мають бути прозорими та публічними на кожній стадії розробки. Це дозволить громадянському суспільству ефективно здійснювати спостереження і за розробкою політики, і за її імплементацією.

„Доступ до відповідних документів має бути повністю публічним на ключових стадіях процесу ухвалення рішень”, – наголошується у заяві.

Керівний комітет Форуму громадянського суспільства рекомендував започаткувати регулярні тристоронні консультації між урядами країн-учасниць, Представництвами Євросоюзу та національними платформами Форуму громадянського суспільства.

Черговий Форум громадянського суспільства відбудеться 29–30 листопада у Стокгольмі. ☉

Три умови проведення саміту Україна-ЄС

„Готуючись до щорічного саміту, Європейський Союз очікує від України реальних дій”, – йдеться у письмовій заяві речника Високого представника ЄС із зовнішніх відносин і безпекової політики Майї Кочіянич. Офіційний Брюссель очікує від України виконання певних умов, через що проведення цього річного саміту Україна-ЄС буде можливим (далі – цитування):

- „вибори, а саме – зобов’язання України щодо підготовки та проведення парламентських виборів у жовтні”;
- „виключення вибіркового правосуддя, де таким доказом можуть бути

кроки з виправлення наслідків застосування вибіркового правосуддя у справах Тимошенко, Луценка та інших, що також потребує подальших дій задля судової реформи”;

- „реформи, свідченням яких має стати прискорення у процесі виконання Порядку денного Асоціації”.

Як наголосила М. Кочіянич, „Євросоюз підтверджує відданість розвитку відносин з Україною, досягненню цілей політичної асоціації та економічної інтеграції”. Вона нагадала, що саміти Україна-ЄС зазвичай відбуваються щороку відповідно до Угоди про партнер-

ство та співробітництво, і кожен з них має велике значення для співпраці між Україною та Євросоюзом. Тож говорячи про можливість проведення зустрічі в 2012-му році, М. Кочіянич зазначила: „Ми сподіваємося, що в цих трьох питаннях може відбутися прогрес – задля створення більш сприятливих умов для розвитку двосторонніх відносин і досягнення результатів. Такий розвиток визначить наші цілі та заходи стосовно підготовки до цього саміту”.

Попередня подібна зустріч високого рівня відбулася у Києві 19 грудня 2011 року. ☉

Європейські експерти: „Новий Кримінально-процесуальний кодекс змінює фундамент системи”

Новий український Кримінально-процесуальний кодекс (КПК) визнано чи не найбільш „європейським” з числа законів, ухвалених в Україні протягом останніх років. У цьому – велика заслуга європейських експертів.

Міжнародна група експертів працювала в рамках спільних програм ЄС та Ради Європи „Прозорість та ефективність судової системи України” та „Посилення боротьби з жорстоким поводженням і безкарністю у країнах Південного Кавказу, Молдові й Україні”.

Лорена Бахмайєр Вінтер, Джереми МакБрайд та Ерік Сванідзе розповіли „Євробюлетеню” про свою роботу над КПК та його значення для українців.

– Як ви співпрацювали з українською владою?

– Насамперед, ми провели експертизу проекту КПК та порівняли його з попередніми документами 2004-го, 2007-го та 2009-го років. Ми констатували, що до попередніх варіантів КПК внесено суттєві корективи, які наблизили його до європейських стандартів, однак залишилися й певні проблеми.

Згадані висновки й стали підґрунтям нашої співпраці з українською владою та національними експертами: це була предметна та відкрита дискусія щодо проблематичних положень проекту. Пріоритетним питанням було досягнення максимальної відповідності КПК європейським стандартам. Ми провели плідний про-

фесійний діалог, і наші українські колеги переконливо продемонстрували свою компетентність та готовність до співпраці. Тож нам вдалося суттєво вдосконалити кодекс ще до подання його на розгляд Верховної Ради.

– Як із положень нового КПК є найбільш прогресивними?

– Цей КПК представляє собою нову модель досудової процедури. Його концепція відходить від громіздкої та обтяжливої трикрокової процедури радянського типу. Зникла стадія попереднього досудового слідства, яка передуює формальному кримінальному розслідуванню, – це була „сіра” зона, відкрита для зловживань. Її замінено на негайне фіксування початку кримінального провадження в інтегрованому реєстрі досудового слідства. Також посилено судовий контроль над процедурою, обмежено кількість слідчих установ та чітко визначено їхню юрисдикцію.

Більше того, новий кодекс запроваджує систему гарантованої підтримки презумпції невинуватості на користь перебування людини на свободі. Чітко виписано умови, за яких її може бути позбавлено волі під час розслідування. Введено обов’язкове

правило для апеляцій щодо цього та ширший перелік альтернативних засобів. Завдяки запровадженню загальних принципів прямого дослідження доказів судами і через надання більших прав адвокатам (включаючи можливість збору доказів) усунуто нинішнє домінування сторони звинувачення. Ці зміни забезпечили більшу відповідність КПК європейським стандартам. Але кілька позицій вимагатимуть перегляду в рамках подальшого законодавчого доопрацювання. Зокрема, йдеться про розширення переліку справ, які можуть розглядатися панеллю з трьох суддів, – це посилило б гарантії справедливого судового розгляду й захисту обвинувачених.

Зазначимо, що, незважаючи на низку негайних змін, які запроваджує кодекс, він поки що залишається відірваним від інших законів та від практики, тож необхідним є ухвалення відповідних підзаконних актів.

Також потрібно провести цілеспрямовану інформаційно-просвітницьку кампанію й спеціалізовані тренінги з метою підвищення поінформованості про кодекс усіх причетних до процедури кримінальної юстиції, включаючи й суспільство. Адже самого лише знання нових

положень буде недостатньо для належної імплементації нового КПК, оскільки він не просто змінює одні технічні правила на інші – він змінює фундамент системи.

– Чи буде новий КПК суттєвим інструментом боротьби з нелюдським поведінням і безкарністю?

– Так. Кодекс вказує на потребу системних змін у цій сфері; це є і вимогою Європейського суду з прав людини, зафіксованою в його травневому рішенні у справі „Каверзін проти України”. Зокрема, кодекс посилює гарантії доступу обвинувачених до захисників та медиків. Слідчі судді (новий інститут у кодексі) зобов'язані будуть реагувати на будь-які заяви підозрюваних та інші свідчення щодо порушення їхніх правових вимог протягом затримання. Усі скарги на неналежне поведіння та відповідні справи проти міліції та представників інших силових структур у майбутньому мають передаватися до інституційно незалежного органу – Державного бюро розслідувань.

Крім цього, деякі інші компоненти кодексу позбавляють стимулів або створюють серйозні бар'єри для тих, хто має схильність до неналежного поведіння з іншими людьми. Наприклад, КПК забороняє використання в суді доказів, здобутих за допомогою примусу і

без присутності захисників під час допиту. Взяття під варту розглядається як таке, що починається від моменту, коли людину змушують залишатися з компетентною офіційною особою або її пересування обмежується приміщенням. Захист проти неналежного поведіння надалі підтримується через умову привести затриману персону до відповідної установи та суду якомога швидше, в межах встановленого максимального часу. Є чіткі правила щодо ведення реєстру затримання та притягнення до відповідальності за їх порушення. Зрозуміло, що ефективне використання положень нового КПК можливе лише за наявності політичної волі щодо застосування їх на практиці.

– Які ще документи необхідно ухвалити на додаток до КПК?

– Ухвалення нового КПК є важливою подією, але потрібні й подальші реформи системи кримінальної юстиції. Деякі з них, важливі для ефективного застосування кодексу, вже нині в процесі імплементації; інші – передбачені прикінцевими й перехідними положеннями кодексу; ще низку реформ визнано необхідними.

Перший блок реформ стосується нових законопроектів про адвокатуру та прокуратуру. Фінальна їх форма матиме ключове значення для ефективної імплементації кодексу. Адже він започатковує систему, в

якій очікується активніша роль адвокатів на всіх стадіях кримінального процесу, тоді як прокурорське домінування буде суттєво зменшено. У новому законодавстві має бути створено умови для практичного втілення цієї зміни ролей.

Другий блок стосується заходів, які забезпечать приведення у відповідність до нового КПК інших законодавчих та регуляторних актів. Особливу вагу матиме точність майбутнього законодавства щодо створення Державного бюро розслідувань – воно має забезпечити відповідні до європейських норм рамки його незалежності та неупередженості під час розслідування неправомірних дій працівників правоохоронних органів.

Третій блок пов'язаний з положеннями кримінальної юстиції щодо підозрюваних та обвинувачених, які є дітьми. Ці питання вимагають набагато ефективнішого законодавства, спрямованого на забезпечення судової процедури відповідно до європейських і міжнародних стандартів.

І, нарешті, необхідно здійснювати системний моніторинг впровадження й реалізації положень кодексу і перерахованих у додатку до нього законів. В ідеалі його має здійснювати українська влада у співпраці з усіма національними зацікавленими сторонами та за допомогою європейських експертів. ☉

Український закон про держзакупівлі знову викликає занепокоєння Євросоюзу

Ухвалений в Україні закон про виведення державних підприємств з-під обов'язкової дії тендерних процедур Закону „Про здійснення державних закупівель” вилучає з-під контролю громадськості значну частину державних закупівель, що викликає стурбованість ЄС, оскільки це „не відповідає майбутній Угоді про асоціацію” та міжнародним принципам. Про це заявив речник Комісара ЄС з питань розширення та політики сусідства Петер Стано. Зі свого боку Євросоюз наголошує, що ефективно законодавство про державні закупівлі є важливим як для самої української економіки, так і для розвитку

майбутньої співпраці між Україною та Європейським Союзом. Петер Стано підкреслив, що ЄС будує свою співпрацю з Україною на „європейських принципах і стандартах”, тож для Євросоюзу має велике значення практичне ставлення українських партнерів до питань використання й контролю державних фінансів, протидії та запобігання корупції. Нагадаємо, що Президент Віктор Янукович підписав закон про виведення державних підприємств з-під обов'язкової дії тендерних процедур Закону „Про здійснення державних закупівель”. Відповідно до його положень з-під дії закону вилучаються

закупівлі, які здійснюються за власні кошти державними (комерційними та казенними) та комунальними підприємствами, а також підприємствами з державною часткою понад 50%. ☉

Шлях до Європи торують українські громади

9 серпня Голова Представництва Європейського Союзу в Україні Посол Жозе Мануел Пінту Тейшейра та Постійний координатор ООН і Постійний представник ПРООН Олів'є Адам у супроводі голови Дніпропетровської обласної ради Євгена Удода відвідали селище Орджонікідзе Криворізького району*. Тамтешня громада за підтримки Європейського Союзу, Програми розвитку ООН (ПРООН), районної та обласної влади є учасницею Проекту «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду» (МРГ). ГО «Асоціація «Надія» об'єднала орджонікідзевців навколо ідеї розвитку самоуправління та демократії й дозволила їм взяти участь у конкурсі грантів на міні-проекти в рамках МРГ. Тож у місцевих дитячому садочку та школі буде реалізовано проект із забезпечення енергозбереження й забезпечення комфортних умов для дітей і школярів – до кінця листопада 2012 року там встановлять металопластикові вікна. Це не тільки зробить приміщення затишнішими, але й дозволить суттєво зекономити на опаленні, адже в попередні роки близько 25% енергії в будівлях втрачалось через старі вікна та двері.

Високі гості відвідали школу й поспілкувалися з активістами громади Орджонікідзе. Посол Жозе Мануел Пінту Тейшейра відзначив, що досвід орджонікідзівців переконливо демонструє значення та потенціал участі громад та їхніх ініціатив у про-

ДОВІДКА

Під час реалізації першої фази проекту ЄС-ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду» на Дніпропетровщині капітально відремонтовано 17 сільських амбулаторій та ФАПів; 12 дитячих садків та шість шкіл забезпечено сучасним устаткуванням; відновлено стабільне водопостачання 10 населених пунктів регіону тощо. Сьогодні триває друга фаза МРГ, і з 39-ти затверджених мікропроектів наразі виконано 13.

цесі модернізації. Криворізький район – наочний приклад того, як консолідовані зусилля громад і влади можуть ефективно прискорити місцевий розвиток, а активні, ініціативні ГО стимулюють владу до дії. Так, місцева адміністрація фінансує близько 90% кошторису мікропроектів (близько \$ 2600 надає проект ЄС-ПРООН, 5% – місцева громада).

Олів'є Адам наголосив: «Проект МРГ й надалі надаватиме підтримку пілотним громадам України задля вирішення найбільш нагальних проблем розвитку й допомагатиме у підготовці та впровадженні мікропроектів у рамках основних пріоритетних напрямків».

11 серпня делегація відвідала одне з ушлявлених українських містечок – Петриківку. "Я дуже хотів відвідати Петриківський район, бо мені відомо, що це батьківщина знаменитого народ-

ного розпису. Я хочу побувати тут як турист, а потім розповісти про цей прекрасний край та його традиції іншим», – поділився пан Тейшейра. Узагалі ж, коліска петриківського розпису – тільки одна з принад Дніпропетровщини, і, на переконання Посла, розвиток зеленого туризму є дійсно вигідним для Дніпропетровської області. Адже цей регіон має великий туристичний потенціал: гостей та інвесторів, у тому числі й іноземних, можуть привабити і Петриківка, і мальовничі краєвиди.

Посол ЄС мав нагоду не тільки роздивитися роботи місцевих майстрів розпису, але й власноруч, разом з Олів'є Адамом, створити арт-об'єкт. Під час відвідин дитячого садка «Сонечко», де впроваджується один із мікропроектів МРГ, гості намалювали кетяги червоної калини і залишили автографи. Ці малюнки зберігатимуться у Петриківці на згадку про приїзд європейських гостей.

Підбиваючи підсумки дводенного візиту, Жозе Мануел Пінту Тейшейра зазначив, що наразі в Україні триває друга фаза спільного проекту ЄС та ПРООН з розвитку місцевого самоврядування. «Перша фаза проекту була в Україні успішною, особливо в Дніпропетровській області. Євросоюз і надалі підтримуватиме українських громадян на шляху розвитку місцевого самоврядування, і заплановані раніше обсяги фінансування програми ЄС-ПРООН вирішено збільшити на € 23 млн», – повідомив Голова Представництва ЄС в Україні. ☺

*Жозе Мануел Пінту Тейшейра обіймав посаду Голови Представництва ЄС в Україні до 31 серпня. Новопризначений Посол ЄС в Україні Ян Томбінські приступив до виконання обов'язків 1 вересня 2012 року.

Візову угоду між ЄС та Україною доповнено

Наприкінці липня ЄС та Україна внесли зміни до Угоди про спрощення процедури оформлення віз. Зокрема, до чотирнадцяти чинних пільгових категорій українських громадян, на яких вона поширюється, додано ще чотири.

Відтепер до числа пільгових категорій належать також представники громадських організацій, які регулярно виїждять до країн ЄС з метою освітньої підготовки, участі в семінарах, конференціях, програмах обміну; учасники офіційних програм ЄС з прикордонного співробітництва, таких як Інструмент Європейського сусідства та партнерства; представники релігійних громад; учасники міжнародних виставок, конференцій тощо, які проводяться на території держав Євросоюзу. Доповнення також регулюють питання видачі багаторазових та довготермінових віз.

На прохання „Євробюлетеня“ керівник громадської ініціативи „Європа без бар'єрів“ Ірина Сушко прокоментувала нововведення.

– Наскільки суттєвими з точки зору самої мети угоди – покращення контактів між людьми, суспільствами тощо – є розширення дії угоди?

– Безвізовий режим у відносинах з ЄС залишається на сьогодні віддаленою перспективою, тому положеннями угоди можуть скористатися громадяни, що потребують регулярних та частих поїздок до країн Шенгену. Нововведення, як і чинні раніше положення, покликані спростити правила одержання віз. Утім, ці доповнення набувають практичної цінності лише за умови умілого використання прогресивних положень та норм угоди. Передусім важливо розуміти, що, запроваджуючи низку пільг, документ не знімає ті обмеження, про які безпосередньо в угоді не вказано, але які існують згідно з шенгенським правом. Наприклад, для отримання візи саме на рік, а тим більше – на 5 років, заявник має

довести, що підстави, які зумовлюють його потребу в регулярних поїздках, не зникнуть раніше цього терміну.

– В Україні часто скаржаться на незадовільне виконання „старих“ положень угоди...

– Справді, моніторинг імплементації угоди вказує на неповне виконання деяких її положень консульськими установами. Проте в більшості випадків низька ефективність угоди зумовлена неготовністю заявників компетентно скористатися її можливостями.

– Доповнення до угоди передбачають пільги для власників службових паспортів. Чи не отримають таким чином переваги люди, далекі від європейських цінностей?

– Так, розширення категорій держслужбовців, які можуть користуватися правами на оформлення довгострокових, багаторазових і безкоштовних віз, є найбільш неоднозначним нововведенням. Якщо у чинній версії угоди пільги надаються членам органів державної влади та місцевого самоврядування, Конституційного та Верховного судів, членам офіційних делегацій, то тепер вони поширюються і на „національних та регіональних прокурорів, їхніх заступників“. Саме ця норма викликала обурення, зокрема депутата Європарламенту Ельмара Брока. Він навіть закликав відкласти підписання доповнень загалом, відзначаючи роль органів прокуратури у фактах „вибіркового судочинства“ в Україні.

Утім, варто пам'ятати, що в разі виявлення зловживань можливостями, які надає угода представникам пільго-

вих категорій, ЄС має право призупинити дію тієї чи іншої норми.

– Вище ви згадали про непевні перспективи запровадження безвізового режиму. Що саме пробуксовує?

– На жаль, Україна не виконала усіх завдань Плану дій з візової лібералізації, які дозволили б перейти до другої фази, а після жовтня 2011 року темпи виконання окремих критеріїв уповільнилися. Не прийнято закон „Про документи, що посвідчують особу та дають право на в'їзд в Україну та виїзд з України“, зокрема й щодо біометричних паспортів. Не ухвалено всеохоплююче антидискримінаційне законодавство. Також необхідно ухвалити підзаконні нормативно-правові акти, які б створювали належні механізми для реалізації раніше прийнятих законів. Усе це стримує рух України до успішного завершення першої фази ПДВЛ цього року та ставить під сумнів здатність української влади виконувати суто технічні зобов'язання навіть у тих сферах, де спільний інтерес суспільства є очевидним, а мета – цілком досяжною. ☉

ЯК УКРАЇНА ВИКОНУЄ ПЛАН ДІЙ З ВІЗОВОЇ ЛІБЕРАЛІЗАЦІЇ?

Одержати детальну і вичерпну відповідь на це запитання можна, ознайомившись із даними моніторингу виконання Плану дій з візової лібералізації: http://novisa.com.ua/ua/publics/?publics_id=21.

У публікації представлено результати річного комплексного

громадського моніторингу виконання українською стороною Плану дій з візової лібералізації (ПДВЛ), наданого Україні Євросоюзом. Відповідно до структури ПДВЛ моніторинг включає дані незалежної експертизи реформування у таких сферах: безпека документів, міграційна політика та реадмісія, гро-

мадський порядок і безпека, зовнішні зносини та фундаментальні права людини. Період дослідження охоплює 2011-й рік та період до початку лютого 2012-го. З огляду на динаміку змін у законодавчій сфері станом на лютий 2012-го року підготовлено додаткову таблицю: <http://novisa.com.ua/ua/monit1>.

Україна – активний учасник європейських програм

Часто можна почути: “Віримо, що Україна буде у Євросоюзі!”. Проте, в окремих напрямках, цієї мети вже багато в чому досягнуто. Наприклад, у тому, що стосується взаємодії в науково-технічному та інформаційному просторі.

Європейська федерація з неруйнівного контролю – це громадська організація, яка об’єднує понад 40 національних товариств Європи. Її діяльність спрямовано на зменшення ризику техногенних катастроф, захист довкілля та охорону праці. Це важливо, адже

йдеться про безпечну експлуатацію відповідних об’єктів у багатьох галузях промисловості, атомної, тепло- та гідроенергетики, транспорту. Федерацію засновано 1998 року. Одним з її фундаторів було Українське товариство неруйнівного контролю та технічної діагностики, яке очолює доктор технічних наук, професор В. Троїцький.

Керівництво федерацією здійснює Рада директорів, до складу якої щочотири роки обирають представників десяти країн-членів. Цього року вперше до керівного органу ввійшов представник України – віце-президент Українського товариства неруйнівного контролю, директор держпідприємства “Колоран” Інституту фізичної хімії ім. Л.В. Писаржевського М. Казакевич. Він – провід-

ний фахівець з питань неруйнівного контролю, відомий своїми розробками дефектоскопічних матеріалів.

Отже, Українське товариство неруйнівного контролю та технічної діагностики бере активну участь у роботі європейських громадських структур. Зокрема, в реалізації проектів “Shipinspector” та “Long range ultrasonic systems”, що здійснюються за підтримки шостої та сьомої рамоквих програм ЄС з розвитку наукових досліджень і технологій. Це і є реальна секторальна інтеграція до Європейського Союзу. А членство в Раді директорів Європейської федерації з неруйнівного контролю спонукає до активнішої участі членів українського товариства в спільних європейських програмах. ☉

Відродження довкілля, захист водних ресурсів

Країни Чорноморського регіону розвивають співпрацю в різних сферах, і важливим напрямком співробітництва є розвиток інтегрованого управління водними ресурсами та річковими басейнами відповідно до Водної рамкової директиви Європейського Союзу.

Україна є активним учасником цих процесів, а фінансований ЄС новий проект „Охорона навколишнього середовища міжнародних річкових басейнів” ще ближче поєднав однодумців з Азербайджану, Білорусі, Вірменії, Грузії, Молдови та нашої держави.

Керівник групи міжнародних експертів Андрій Демиденко переконаний, що рушійною силою успішної його реалізації є прагнення країн-учасниць наблизитись до європейських стандартів управління водними ресурсами і запровадити у практику сучасні менеджерські

інструменти забезпечення дійсно високої якості води.

Робочий план проекту ЄС представлено у Початковому звіті та на першій Регіональній нараді Керівного комітету 18–19 липня 2012 у Києві.

Андрій Демиденко зазначив: „Робота проекту полягає у наданні методологічної й практичної підтримки учасникам проекту та створенні можливостей для впровадження планів управління річковими басейнами для обраних пілотних басейнів річок”. Він також наголосив, що одне із завдань проекту полягає у формуванні розуміння взаємозалежності процесів моніторингу і планування, а отже – прямого взаємозв’язку між результатами цих процесів. Впровадження проекту дозволить відкрити усім зацікавленим сторонам доступ до даних щодо екологічного, хімічного та гідроморфологіч-

ного стану транскордонних річкових басейнів, включаючи підземні води. Очікується, що суттєво підвищиться якість і точність даних та рівень обміну інформацією, що дозволить вдосконалити систему управління окремими річковими басейнами/суббасейнами річок згідно з вимогами Рамкової водної директиви.

Наразі завершено початкову фазу проекту – затверджено перелік пілотних басейнів, де впродовж 3,5 років здійснюватиметься основна робота. За її успішного завершення результати будуть використані й в інших регіонах Чорномор’я. Тож для впровадження першого етапу проекту ЄС „Охорона навколишнього середовища міжнародних річкових басейнів” обрано басейни Верхнього Дніпра (Білорусь/Україна), Прута (Молдова/Україна), Ахуряна (Вірменія), річок Агстафачай, Товузчай, Шамкірчай і Гян’ячай (Азербайджан) та Чорхі-Аджарісцкалі (Грузія). ☉

ДОВІДКА

Проект ЄС „Охорона навколишнього середовища міжнародних річкових басейнів” розпочався наприкінці січня 2012-го й триватиме 48 місяців. Його впроваджує міжнародний консорціум на чолі з Hulla & Co, Human Dynamics KG (Австрія).

Дізнайтеся більше:
<http://blacksea-riverbasins.net>

Уляна РУСИЦЬКА: „Програма Еразмус Мундус – це прекрасна можливість здобути якісну європейську освіту”

У серпні в Києві відбулася традиційна зустріч нових стипендіатів програми ЄС Еразмус Мундус. Одна з них – випускниця Національного університету біоресурсів та природокористування (колишній Національний аграрний університет) Уляна Русицька. Вона проведе два наступні роки в Університеті Бонна та Шведському університеті сільськогосподарських наук (Упсала), де навчатиметься за програмою „Сільськогосподарська продукція (продукти харчування) та політика у сфері довкілля”.

– Чому для продовження навчання ви обрали саме програму Еразмус Мундус?

– В Еразмус Мундус – чи не найбільший спектр стипендіальних програм, а також є можливість навчатися у кількох європейських вишах й отримати два дипломи. І, природно, дуже приваблює шанс жити у різних країнах Європи в середовищі мотивованих амбіційних студентів з усього світу, здобути неоціненний досвід, вивчати нові мови.

В Україні я отримала диплом бакалавра за спеціальністю „Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності”, тому на магістерський курс обирала програми, пов'язані з сільським господарством, продовольством або довкіллям, і при цьому – економічно орієнтовані.

Я подавала документи на дві програми й за обома пройшла, однак віддала перевагу напрямку „Сільськогосподарська продукція (продукти харчування) та політика у сфері довкілля”.

Стипендія програми Еразмус Мундус також найбільша з усіх програм, які я розглядала: 1000 євро щомісяця більш ніж достатньо, щоб цілком зосередитися на навчанні й не хвилюватися через фінансові питання. І, звичайно, на мій вибір вплинули й оцінки моїх знайомих, котрі навчалися за цією програмою.

– Яким бачите своє кар'єрне майбутнє?

– По завершенні навчання в Боннському університеті я отримаю диплом за спеціальністю „Економіка сільського господарства та продовольства”, а в Упсалі – „Економіка сільського господарства та довкілля”. Сподіваюся здобути й практичний досвід роботи (стажування) у міжнародній організації, що займається аграрними, продовольчими чи екологічними питаннями, – як, скажімо, ФАО. А щодо майбутнього, то мені видаються дуже привабливими перспективи роботи в українському офісі або представництві міжнародної компанії чи організації, де я займалася б економіко-політичним аналізом.

– Не лякає нове мовне й культурне середовище?

– Я готова сприймати усе нове! Утім, навчання вестиметься англійською – нею й спілкуватимемося з іншими студентами. До того ж я рік навчалася у США за програмою FLEX, а також брала участь у сесіях Європейського молодіжного парламенту, тому легше сприймаю зміни. Тим не менше, я почала вивчати німецьку мову, щоб мати можливість краще оцінити культуру й скористатися усіма можливостями для розвитку, які надає перебування в Німеччині. До речі, під час програми матиму змогу опанувати не тільки німецьку, але й шведську та, можливо, інші мови. Тож процес навчання й пізнання буде дуже інтенсивним! ☺

Оголошено конкурс Програми Жана Моне на 2013 рік

Цей конкурс є завершальним у рамках Програми ЄС „Навчання впродовж життя”, яка має на меті підтримувати співпрацю між вищими навчальними закладами та школами, сприяти популяризації освіти та підвищення професійного рівня дорослого населення, розвиткові Європейських студій тощо. Її складовою є Програма Жана Моне, яка опікується питаннями викладання Європейських студій, дослідження та вивчення процесів європейської інтеграції.

Кінцевий термін подання заявок – 15 лютого 2013 року.

Детальна інформація для учасників конкурсу Програми Жана Моне на 2013 рік:

http://ec.europa.eu/education/news/20120828-llp-2013call_en.htm

Дізнайтеся більше про Програму Жана Моне та критерії визначення переможців:

http://ec.europa.eu/education/llp/actions_en.htm

Нагадаємо, що до числа 207 переможців конкурсу Програми Жана Моне-2012 увійшли п'ять проектів від України:

1. Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана, модуль „Інноваційно-інвестиційний розвиток ЄС” (бюджет € 20160).

2. Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана, кафедра „Європейська модель регіонального розвитку” (€ 39600).

3. Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського,

модуль „Стратегія європейської інтеграції України в Східному Партнерстві” (бюджет € 21000).

4. Херсонський інститут економіки та права, модуль „Економічна конвергенція України та ЄС” (бюджет € 20412).

5. Чорноморський державний університет ім. Петра Могили, підтримка інформаційної та дослідницької діяльності „Європейська інтеграція: впровадження європейських стандартів та принципів в Україні” (бюджет € 29965).

„Душа України”: нова адреса Via Regia

Керівник проекту Ради Європи "Via Regia" в Україні В.П. Васильєв вручає О. Богомолець диплом члена мережі "Via Regia"

Мандруючи Via Regia, завітайте на Житомирщину – тамтешній історико-культурний комплекс „Замок „Радомишль” та його унікальний, єдиний у світі Музей домашньої ікони рішенням Ради Європи внесено до маршруту „Королівського шляху”, який пролягає через вісім європейських країн та 100 міст. Ці дипломатичні й торгові дороги торували у середньовіччі наші пращури, налагоджуючи політичні й економічні зв’язки між Європою та світом. Via Regia проходить через п’ять українських областей та кілька міст, включаючи, природно, й Київ. І хоч „Замок Радомишль” з’явився на мапі масштабного європейського культурно-просвітницького проекту нещодавно, менш ніж за рік його відвідали понад 10000 туристів.

Музей домашньої ікони у комплексі „Замок Радомишль” відкрито рік тому завдяки зусиллям Ольги Богомолець. За п’ять років реставрації старий занедбаний млин та міське звалище перетворились на унікальний замок-музей, оточений парком, де „живуть” скульптури, чудово почуваються тварини, де є природні водоспади й острови, з’єднані кам’яними містками. В середині замку відновлено старовинні інтер’єри, трапезну, відкрито камерний концертний зал... А вже найближчим часом відновить роботу папірня Києво-Печерської Лаври, заснована у 1612 році Архимандритом Єлисеєм Плетенецьким.

Але головне тут – перший у світі Музей української домашньої ікони, де представлено понад 5000 обра-

зів народних і професійних майстрів XVI-XX століть з усіх регіонів України, написаних на дереві, полотні, склі, металі... Тут є ікони, пробиті кулями, обпалені вогнем; з деяких ікон за часів войовничого атеїзму і нестатків робили скрині та хвіртки. Ольга Богомолець розповідає, що найдешевша ікона коштувала їй одну гривню, найдорожчі – близько декількох тисяч гривень, а от їхня реставрація – у рази більше, та простою арифметикою цінність колекції не вимірюється.

Лікар, меценат, „княгиня української пісні”, дуже небайдужа людина, Ольга Богомолець, власник найбільшої в Україні колекції домашніх ікон – не просто створила музей, щоб представити загалу український іконописний живопис. Її звернення – до людських душ, по суті – до національного родоvodu. Адже ікони є не тільки (а в сучасному світі – й не стільки) релігійним атрибутом, але і джерелом духовної енергії, стимулом для роздумів та розуміння неперервності зв’язку між поколіннями українського народу. “Я бачу призначення музею не тільки у збереженні історії нашого народу, але й у тому, щоб відкривати, віддавати її людям, повертати їм знищену генетичну пам’ять та повагу до свого минулого”, – говорить Ольга Богомолець.

Свого часу, випадково приїхавши у Радомишль, Ольга Богомолець просто відчула, що Музей має бути саме тут. Тепер, після його народження, вона мріє, щоб сюди завітав кожен українець – доторкнутись до образу й душі свого народу, тому найбільша

в світі експозиція домашніх українських ікон називається саме „Душа України”. Ще господиня радомишльського музею докладає усіх зусиль, щоб незабаром стежками замкового ландшафтного парку мандрували у світ природи та історії діти. Для найменших із них проводитиметься захоплююча природознавча екскурсія й вони зможуть зблизька познайомитися з бобрами, норками, видрами, роздивитися унікальні рослини та відвідати єдиний на Житомирщині ірисарій. Старші діти відкриватимуть для себе історію древлянського краю часів середньовіччя. Між іншим, експонати тутешнього Музею можна не просто розглядати – деякі можна навіть брати до рук, тож урок історії або ботаніки чи навіть Ніч у музеї будуть особливо цікавими для відвідувачів будь-якого віку.

Музей у Радомишлі, що стоїть на прадавньому Королівському шляху, вдихає в історію нове життя. Тут багато відвідувачів, а отже – концентрується позитивна енергія, тому кожен з гостей бере на згадку не лише враження, але й натхнення. У комплексі відбуваються наукові заходи, концерти (акустика в залі – унікальна); сюди приїздять молодята, щоб взяти шлюб у автентичній замковій обрядовій залі, сюди йдуть діти й літні люди, а значить, Музей живе повним життям.

До „Замку Радомишль” навідується іноземні гості – й деякі з них долучаються до розвитку незвичайного українського Музею. В рамках проекту „Замок Радомишль” очима художників світу” сюди на пленер приїздять живописці з різних країн – вони мешкають у замку безкоштовно, але обов’язково залишають свою картину для Музею. Вже сьогодні відомо, що незабаром експозицію поповнять твори італійських, іспанських, російських митців, тож нині турбота господарів замку – гідно й гостинно прийняти усіх бажаючих. „За кілька років, – зауважує Ольга Богомолець, – ми матимемо унікальний альбом!”. Наступного року пані Ольга планує запровадити дві міжнародні стипендії для іноземних вчених, які приїдуть в Україну для дослідження української ікони – щоб відкрити її світові, бо таке мистецтво, як і натхненна праця співробітників музею, нікого не залишить байдужим. ☉

Стартував проект підтримки українських Євроклубів

У регіонах України відбудуться семінари для лідерів Євроклубів за участю експертів Представництва ЄС в Україні. Також заплановано проведення низки заходів „Що значить бути європейцем”, конкурс есе серед учнівської та студентської молоді на євротематику тощо. Євроклубівці презентують свої здобутки під час Дня Європи-2013 у Києві, проведуть гру-дискусію в сучасному форматі та обговорять перспективи розвитку мережі Євроклубів України. Щоб долучитися до заходів, заповніть заявку:

<https://docs.google.com/spreadsheet/viewform?formkey=dGQ1WXJpbXpUWkhHcUNRVGxTS0hqaUE6MQ>
та надішліть її за адресою: chernikov@laboratory.kiev.ua, denys.chernikov@gmail.com

У Львові відбувся форум з енергетичної безпеки, організований CIUDAD та проектом ЄС „Угода мерів-Схід”
60 представників країн Східного партнерства та Європейського Союзу обмінялися досвідом роботи місцевих громад з енергозбереження й скорочення викидів CO², а також поділилися планами на майбутнє й обговорили перспективи співпраці. Об'єднання міжнародних зусиль у цій сфері – нагальна потреба, адже саме міста й містечка є основним джерелом забруднення атмосфери: їхня частка шкідливих викидів сягає 70%.

Підпишіться на „Євробюлетень” та новини Представництва ЄС в Україні:

 http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/press_corner/newsletter_subscription/index_uk.htm

Завітайте на сторінку Представництва ЄС в Україні:

 <http://www.facebook.com/pages/Delegation-of-the-European-Union-to-Ukraine/126879227356714>

ЄВРОМОЗАЙКА

Перша згадка про Радомишль (тоді – Мічеськ) зустрічається в літописах 1150-го року. Древлянське місто, з двох боків захищене ріками, було важливим стратегічним пунктом Київської Русі, а віднедавна стало одним з найпринадніших пунктів Королівського шляху.

У XIV-XVII ст. Краків (Польща) – столиця Речі Посполитої, до XVIII ст. – місце коронування польських королів. «Королівський маршрут», яким польські правителі прибували до Кракова, пролягає через усе Старе місто.

Сантьяго де Компостела (Іспанія) – столиця Галіції, «християнська Мекка» та третя після Єрусалима й Рима святиня католицького світу. Тамтешній собор Святого Якова закладено ще в XI ст. – тут і донині зберігаються мощі апостола Якова, покровителя Іспанії.

Франкфурт-на-Майні – одне з найвідоміших міст Німеччини. У всьому світі знаний його Собор Святого Варфоломія, де від 1356 р. обиралися королі Римської Імперії, а в 1562 – 1792 рр. – німецькі імператори.

Місто королів – Реймс (Франція). Від V ст. саме тут коронувалися правителі Франції. Головною серед численних пам'яток міста-музею є собор Богоматері, зведений у XIII ст.